

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻĠĦAR

ĠUDIKATUR

AVV. DR. ILONA SCHEMBRI

LL.B., LL.D., LL.M. (Lond.), Ph.D. (Birm.)

Udjenza tas-17 ta' Frar 2025

Talba nru. 322/2021 IS

CREEK DEVELOPMENTS PLC (C 50531)

VERSUS

ROSARIO MARCELLO ABBATE (KARTA TA' IDENTITA' TALJANA AR0562829)

IT-TRIBUNAL,

Ra illi b'Avviz tat-Talba ipprezentat fit-8 ta' Novembru 2021 (a fol. 3 et seq), is-soċjeta' attriċi talbet l-ammont ta' tliet elef sitt mija u sittin Ewro (Eur 3,660.00) rappreżentanti servizzi ta' *boat berthing* mogħtija mis-soċjeta' attriċi lill-konvenut fuq istruzzjonijiet tal-konvenut kif ukoll bl-imghax legali mid-data tal-fattura relattiva sad-data tal-hlas effettiv u l-ispejjeż.

Ra illi l-konvenut ġie debitament innotifikat fis-17 ta' Ottubru 2024 (a fol. 64).

Ra illi il-konvenut ma ppreżenta qatt risposta u/jew kontro-talba u anqas deher għall-ewwel seduta wara li kien hekk innotifikat b'dan illi waqa' fi stat ta' kontumċja (a fol. 69).

Ra illi s-soċjeta' attriċi ipprezentat il-kapitolu fil-konfront tal-konvenut (a fol. 73).

Ra illi saret seduta oħra fid-29 ta' Jannar 2025 għas-subizzjoni tal-konvenut b'dan illi naqas għal darb'oħra milli jidher għas-seduta (a fol. 74).

Ra l-atti proċesswali.

Ra illi din il-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidra

Dan it-Tribunal irid jiddiskuti l-kontumaċja tal-konvenut, il-kapitolu ipprezentat fil-konfront tal-konvenut u l-evidenza ipprezentata mis-soċjeta' attriċi sabiex ikun jista' jikkonkludi jekk it-talba tas-soċjeta' attriċi tistax tkun milqugħa jew le, u dan fuq bażi ta' probabbilita' hekk kif titlob il-Liġi fil-kamp civili.

Il-kontumaċja tal-konvenut

It-Tribunal jinnota illi l-konvenut gie debitament innotifikat fis-17 ta' Ottubru 2024 (a fol. 64) iżda ma pprezenta qatt risposta u/jew kontro-talba u anqas deher għall-ewwel seduta wara li kien hekk innotifikat b'dan illi waqa' fi stat ta' kontumċja (a fol. 69).

Biss pero', it-Tribunal josserva illi l-kontumaċja waħedha ma titqiesx bħala ammissjoni tat-talba tas-soċjeta' attriċi da parti l-konvenut iżda kontestazzjoni ta' l-istess. Għalkemm il-konvenut baqa' kontumaci, dan ma jfissirx li huwa abbanduna kull eċċezzjoni li seta' jagħmel fil-kawża u ammetta id-domandi. F'każ ta' kontumaċja jibqa' l-oneru fuq is-soċjeta' attriċi li tressaq provi sal-grad ta' probabbilità u li tressaq l-aħjar prova. Il-gudikant għandu jeżamina jekk it-talba hijiex ġustifikata independentement mill-kontumaċja tal-konvenut (ara *Fenici Insurance Agency Limited noe vs. Paul Stoner et* deċiża mill-Qorti tal-Appell [Inferjuri] fit-22 ta' Novembru 2002). L-istess intqal fis-sentenza *Blye Engineering Co. Ltd vs. Philip Borg Bellanti et* deċiża mill-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri) fit- 22 ta' Ġunju 2005:

"huwa wkoll principju ben stabbilit illi għalkemm il-konvenut jibqa' kontumaci dan ma kellux jinftehem bħala li hu abbanduna kull eccezzjoni li seta' jagħti fil-kawża u ammetta d-domanda. Sta għall-gudikant li jeżamina jekk it-talba hix ġustifikata, independentement mill-kontumacja tal-konvenut. Vide Kollez. Vol. XXIX P III p 35"

Inoltre', fis-sentenza fl-ismijiet *Joseph Edmond sive Jesmond Meilaq vs. Brian Mizzi et noe*, deċiża mill-Qorti tal-Appell (sede Superjuri) fis-27 ta' Marzu 1996 ingħad:

"Illi fl-ahharnett irid jingħad illi skond il-gurisprudenza tal-Qrati tagħna, il-konvenut li jibqa' kontumaci, bhal kaz odjern, ma jitqiesx li ammetta ttalba ta' l-attur, izda jitqies li jkun irrimetta ruhu għall-gudizzju tal-Qorti. Dana ma jfissirx pero' li l-Qorti tista' tqajjem hija stess ex officio kwalunkwe eccezzjoni li l-konvenut seta' jqajjem kieku kkontesta l-kawża billi kif gie ritenut fis-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell in re Hammet vs Genovese mogħtija fil-31 ta' Jannar 1991:

"Il-Qorti m'għandhiex tissolleva eccezzjonijiet li mhiex awtorizzata espressament mill-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili jew minn konsiderazzjonijiet ta' ordni Pubblika. Għaliex altrimenti tinholq sitwazzjoni fejn il-Qorti tiddeciedi fuq eccezzjoni tagħha stess haga li mhix rakkomandabbli billi tinvolvi vjolazzjoni ta' principju kardinali tas-smiegh xieraq tal-kawża;"

L-istitut tal-kontumaċja hu intiż biss sabiex irażżan l-atteggjament tal-kontumaċja u disprezz da parti ta' min gie ċitat biex jersaq quddiem l-Onorabbli Qorti jew Tribunal (ara **Kummissarju tal-Artijiet vs. John Curmi** deċiża mill-Prim' Awla fil-31 ta' Jannar 2003).

Il-Kapitolu

Dan it-Tribunal ukoll jirriveva illi il-fatt illi gie ppreżentat kapitolu fil-konfront tal-konvenut u dikjarat mistqarr ma jfissirx illi tali prova hija biżżejjed sabiex tali Tribunal ikun jista' jsib ħtija tal-konvenut. Fil-fatt, "*mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza in re James Trapani et v. Vincent Cilia (28 ta' April 2000), "il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan għaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura."*¹

L-azzjoni tas-soċjeta' attriċi

Fit-talba tagħha, is-soċjeta' attriċi ippreżentat *statement* li juri l-ammont dovut mill-konvenut il-konvenut, u liema kopja tal-*statement* tinsab a fol. 4. Inoltre', it-Tribunal jinnota illi xehdet fil-15 ta' Jannar 2025 Sarah Gauci Carlton li hija *general manager* tas-soċjeta' attriċi fejn ukoll spjegat il-kopja tal-*statement* ippreżentata mis-soċjeta' attriċi u hawnhekk imsemmija. Din ix-xhieda tinsab a fol. 71 u 72.

Ukoll, it-Tribunal seta' jara mill-atti proċesswali illi s-soċjeta' attriċi għamlet ħilitha kollha sabiex tinnotifika lill-konvenut, sa anke baġtet in-notifika l-Italja, fejn fil-fatt, il-konvenut gie debitament notifikat.

Għaldaqstant, fuq bażi ta' probabbilita', it-Tribunal jilqa' t-talba tas-soċjeta' attriċi għall-ammont ta' tliet elef sitt mija u sittin Ewro (Eur 3,660.00) rappreżentanti servizzi ta' *boat berthing* mogħtija mis-soċjeta' attriċi lill-konvenut fuq istruzzjonijiet tal-konvenut.

Imghax

Fir-rigward ta' dan l-ammont dovut mill-konvenut lis-soċjeta' attriċi, is-soċjeta' attriċi qieghda titlob l-imghax. F'dan ir-rigward, it-Tribunal jagħmel referenza għall-artikolu 1141 tal-Kodiċi Ċivili, Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta. F'dan il-każ, jidher illi tali obbligazzjoni hija ta' natura kummerċjali skond l-Artikolu 5 (e) tal-Kodiċi tal-Kummerċ, Kap. 13 tal-Liġijiet ta' Malta. B'dan illi għaldaqstant, għandu japplika is-sub-artikolu 1 tal-Artikolu 1141 hawn imsemmi. Għaldaqstant, tali imghax beda jiddekorri mid-data tal-fattura hekk mhux imħallsa u tali imghax jibqa' jiddekorri sakemm isir il-ħlas effettiv. B'dan ukoll illi l-imghax ta' tmienja fil-mija

¹ VODAFONE MALTA LIMITED ILLUM EPIC COMMUNICATIONS LIMITED [REG. NRU. C-10865] VERSUS ASHLEY JOHN GALEA [K.I. NRU. 393006L], 30 ta' Mejju 2022, Tribunal Għal Talbiet Żgħar, Ref.: 308/2021

(8%) fis-sena ikun applikabbli. L-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) hu dak l-ammont ipprovdut fil-Kodiċi Ċivili illi għandu japplika, sakemm ma tkunx applikabbli il-leġislazzjoni sussidjarja 16.06, fejn din il-leġislazzjoni sussidjarja ma tapplikax f'dan il-każ.

Spejjeż

Is-soċjeta' attriċi qed titlob ukoll l-ispejjeż iżda it-Tribunal seta' jara li dawn huma biss fir-rigward tal-ispejjeż ġudizzjarji marbuta ma' din it-talba.

Fir-rigward tal-ispejjeż ġudizzjarju marbuta ma' din it-talba ikunu deċiżi fid-**Decide**.

Decide

Għaldaqstant, dan it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi billi jilqa' t-talba tas-soċjeta' attriċi għall-ammont ta' tliet elef sitt mija u sittin Ewro (Eur 3,660.00) rappreżentanti servizzi ta' *boat berthing* mogħtija mis-soċjeta' attriċi lill-konvenut fuq istruzzjonijiet tal-konvenut, kif ukoll l-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena li beda jiddekorri mid-data tal-fattura hekk mhux imħallsa sad-data tal-ħlas effettiv u jikkundanna lill-konvenut sabiex jagħmel dawn l-imsemmija ħlasijiet lis-soċjeta' attriċi.

L-ispejjeż ġudizzjarji marbuta ma' dawn il-proċeduri huma kollha a kariku tal-konvenut.

Avv. Ilona Schembri

Ġudikatur